

wij doen het zo

De klauwen worden meestal één tot drie keer per jaar bekapt. Dat kan met een hoefschaar of een hoefmesje.

Klauwen bekappen

Dat schapenhoeven moeten worden gecontroleerd en bekapt, staat vast. De manier waarop niet. Voor het bekappen zijn verschillende instrumenten in omloop, waaronder het haringkaakmesje en de eenvoudige snoeischaar.

Bij het bekappen worden de overtollige delen van de hoof verwijderd. De frequentie ervan hangt af van de ondergrond en de staat van de klauwen. "Een schaap dat regelmatig over een harde ondergrond loopt, hoeft minder vaak bekapt te worden", aldus Sipke Posthuma van Sipo Schapenadvies. Toch is een regelmatige hoefbehandeling van belang, aangezien losliggend hoorn en spleetjes in de klauw een goede voedingsbodemp vormen voor bacteriën die rotkreupel veroorzaken. De klauw kan zowel met een schaar als met een mesje weer in een normaal model worden gebracht. De prijzen van de scharen en mesjes variëren van tien euro

voor een eenvoudig model tot zeventig euro voor een professionele schaar. Zelfs een hoefschaar op accu behoort tegenwoordig tot de mogelijkheden, al moet daar een stuk dieper voor in de buidel worden getast; deze kost 1575 euro. Naast messen en scharen zijn er attributen verkrijgbaar die het bekappen makkelijker moeten maken. Zo kan het schaap worden behandeld in een klauwbehandelwagen, schapenstoel of zijkantelaar. Om ontstekingen te voorkomen kan na het bekappen gebruik worden gemaakt van een voetenbad, hoefteer, spray of gel. Alles bij elkaar wellicht genoeg reden om het bekappen uit te besteden. <<

Tips

- Schuif een stuk tuinslang om de duim van de hand waarmee u het bekapmesje vasthoudt. Op die manier kan er in één keer een lange snede worden gemaakt, zonder om uw duim te hoeven denken.
- *Dichelobacter nodosus*, één van de bacteriën die rotkreupel veroorzaakt, kan maximaal veertien dagen buiten het schaap overleven. Indien er in een weiland twee weken dagen geen schapen hebben gelopen, is deze vrij van de rotkreupelbacterie.
- Nieuwe aankopen, zoals dekrammen, kunnen het beste twee weken apart worden gehouden. Daarna moeten ze worden bekapt en door een voetbad om de kans op ontstekingen en insleep zo klein mogelijk te maken. Eventueel kan antibiotica worden gespoten.

TEKST: TESSA NEDERHOFF, FOTO'S: MARTEN SANDBURG EN BART NIJS

BERTIE FRANSEN

PLAATS: REEK (N.-BR.)

SCHAPEN: 0 TOT 1000 LAMMEREN

PLAATS: BSP-SCHAAR

'Eenvoudige schaar ligt lekker in de hand'

"Voor het bekappen van mijn schapen gebruik ik een BSP-schaar van Burgon and Ball. Het is een veel verkocht, handzaam schaar, waarmee je licht en fijn kunt knippen. Die professionelere versies zijn veel te zwaar, daarmee kun je zowat pony's bekappen. Hierdoor kun je de hoef niet de gewenste vorm geven. Bovendien heb je daar heel grote handen voor nodig. De BSP-schaar schaar ligt lekker licht in de hand, is vlijmscherp, makkelijk te slijpen en je kunt er fijn bochtjes mee knippen.

Het bekappen gaat, mede door een goede afstelling van het scharnier, snel en gecontroleerd. Ik verkies een schaar boven een mesje, omdat een mesje de makkelijkste weg neemt. Je snijdt gemakkelijk te diep, aangezien het mesje de zachte delen opzoekt.

De schapen bekap ik een of twee keer per jaar, afhankelijk van hoe ze lopen. Vooral voor de dektijd en na het aflammeren wil ik ze er goed bij hebben lopen. Bij het bekappen gebruik ik een kantelbok. Indien nodig gaan de schapen na het bekappen door een voetbad of worden de hoeven ingesmeerd met hoefgel.

Bij ernstige klauwproblemen bekap ik de klauwen zo grondig mogelijk, wat ik na drie weken herhaal. Vanzelfsprekend gaan deze schapen altijd door een voetbad. De zeer kreupele dieren verwijder ik direct uit het koppel; zij worden apart geweid. Wanneer rotkreupel echt niet wil verdwijnen, laat ik een dierenarts de schapen vaccineren. Ik wil een schoon koppel overhouden."

'Bekappen besteed ik uit'

"Het bekappen van de schapen besteed ik uit aan Sipke Posthuma. Eigenlijk regelt hij alles voor mijn schapen, inclusief bekappen, scheren en de administratie. Zonder Sipke had ik waarschijnlijk geen schapen gehad.

Ik heb er eigenlijk nooit aan gedacht om mijn schapen zelf te bekappen. Ik weet gewoonweg niet hoe het moet en ik heb er de spullen niet voor. Het volgen van een cursus bekappen zie ik niet meer zitten. Het bevalt me best hoe het nu gaat en ik word ook ouder.

Sipke heeft alle kennis en spullen in huis, ik niet. Wel help ik hem om de schapen op te jagen en ze in de klauwbehandelwagen te krijgen. Het is belangrijk daarbij rustig en kalm te blijven. Als alles goed is met de klauwen, gaan de schapen niet door een voetbad. Bij problemen wel. Wanneer er schapen in de kudde rotkreupel blijken te hebben, laat ik de dierenarts langskomen voor een spuit, maar dat is nog nooit gebeurd. Ik heb er alleen wat schurft in gehad."

JAAP DIJKSTRA

PLAATS: LEEUWARDEN (FR.)

SCHAPEN: 74 SWIFTERS

METHODE: UITBESTEED

wij doen het zo

'Mesje bevalt het best'

"Ik bekap mijn ooien met een mesje. Dat bevalt me het beste, met twee sneden heb ik de hoeven snel bekapt. In een uur doe ik ongeveer dertig dieren. Bekappen met een schaar heb ik wel geprobeerd, maar dat beviel niet. Ik kreeg er geen handigheid in, waardoor ik snel weer ben overgestapt op een haringkaakmesje. Het bekappen met een schaar duurde me te lang.

Ik bekap de klauwen in een gangetje in de box, zonder verdere hulpmiddelen en dat gaat prima. Na de hoefbehandeling gaan de schapen standaard door een bad met formaline om de klauwen te ontsmetten. Met deze werkwijze heb ik nog nooit last gehad van klauwproblemen.

De hoeven bekap ik een keer per jaar, vier weken voordat de ram bij de ooien komt. Vaker is niet nodig, gezien de goede conditie van de klauwen. Wanneer je meerdere keren per jaar bekapt, gaan de hoeven alleen maar sneller groeien."

SJAAK KOOISTRA

PLAATS: CORNWERD (FR.)

SCHAPEN: 625 OOIEIEN, TEXELAAR X SWIFTER

METHODE: MESJE

SIPKE POSTHUMA

PLAATS: NIJLAND (FR.)

SCHAPEN: 20 SWIFTERS

METHODE: FELCO-SCHAAR, EVENTUEEL OOK ANDERE SCHAAR OF MESJE

'Met schaar meer kracht'

Tijdens het bekappen van de klauwen haal ik bijna alle losse delen weg met een schaar. Dit is een professionele schaar van Felco, want daarvan zijn de bladen te verwisselen of opnieuw te slijpen. Dat kan bij de goedkopere versies niet. De rode Felco bevalt mij het beste.

Voor klanten bekap ik ook schapen. Als ze het zelf willen doen, geef ik ze informatie en advies. Dan kunnen ze zelf een afweging maken welk schaar of mes ze kunnen aanschaffen.

De mesjes gebruik ik alleen als hulpmiddel naast de schaar. Het nadeel van een mesje is dat je nogal snel te diep snijdt, iets wat met een schaar niet gebeurt. Bovendien heb je met een schaar meer kracht dan met een mes, vooral bij hele harde klauwen kom je er dan beter doorheen. Hiervoor hebben we sinds kort een elektrische aangedreven klauwschaar op de markt gebracht, deze werkt op een accu. Ik bekap mijn eigen schapen meestal twee keer per jaar: in de dektijd en wanneer de ooien na het aflammeren naar buiten gaan. Dit adviseer ik ook altijd aan de schapenhouders.

Bij problemen, zoals rotkreupel, moet er vaker worden bekapt. In dat geval gaan de schapen ook tot drie keer toe door een voetbad, om na een dag of tien weer bekapt te worden. Wanneer rotkreupel dan nog niet over is, kunnen ze worden behandeld door een dierenarts met Footvax of Micotil.

Hoe vaak er bekapt moet worden, hangt af van de klauwen en van de ondergrond. Wanneer de schapen elke dag over asfalt lopen, bijvoorbeeld naast een zeedijk, hoef je minder vaak te bekappen.

Als hulpmiddelen gebruik ik een klauwbehandelwagen die ik achter de auto kan koppelen, met daarbij een voetbad met hekwerk en tien opsluithekken.